

ร่างพระราชบัญญัติความรับผิดเพื่อความชำรุดบกพร่องของสินค้า พ.ศ.
(นายกัณฑ์พงษ์ ประยูรศักดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ)

เป็นร่างการเงิน ไม่เป็นร่างการเงิน

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีหลักการให้มีกฎหมายว่าด้วยความรับผิดเพื่อความชำรุดบกพร่องของสินค้า เนื่องจากบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องนี้ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นั้นยังไม่ได้ให้ความคุ้มครองผู้บริโภคอย่างชัดเจนและเพียงพอ โดยเฉพาะกับสินค้าที่ผู้บริโภคไม่อาจพบเห็นความชำรุดบกพร่องได้ในเวลาซื้อขายหรือส่งมอบ สมควรกำหนดหลักเกณฑ์เพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะของความชำรุดบกพร่องของสินค้า สิทธิของผู้ซื้อและผู้ขาย และความรับผิดของผู้ขายตามประเภทของสินค้าไว้เป็นการเฉพาะ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน อันจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้ มีดังต่อไปนี้

1. กำหนดให้ผู้ขาย (หรือแลกเปลี่ยน) ต้องรับผิดเพื่อความชำรุดบกพร่องของสินค้าและของใช้ประกอบที่มีอยู่ในเวลาส่งมอบสินค้า ไม่ว่าผู้ขายจะรู้ถึงความชำรุดบกพร่องของสินค้าหรือไม่ก็ตาม หากความชำรุดบกพร่องนั้นเป็นเหตุให้สินค้าเสื่อมราคาหรือประโยชน์ในการใช้งาน รวมถึงกรณีความชำรุดบกพร่องของสินค้าที่ต้องติดตั้งหรือประกอบตามคู่มือที่ไม่ได้เกิดจากความผิดของผู้ซื้อ

2. กำหนดบทนิยาม เช่น ผู้ซื้อ ผู้ขาย หรือสินค้า และกำหนดสินค้าที่เป็นข้อยกเว้นในการนำพระราชบัญญัตินี้ไปใช้บังคับ คือ สิ่งของใช้แล้วที่ไม่อยู่ในระยะเวลาสันนิษฐานความรับผิด สัตว์มีชีวิต สินค้าที่ได้จากการขายทอดตลาด และสินค้าตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

3. กำหนดให้ข้อตกลงเกี่ยวกับความชำรุดบกพร่องของสินค้าที่แตกต่างจากกฎหมายนี้ และเป็นผลเสียหรือเป็นภาระกับผู้ซื้อ เป็นโมฆะ และกำหนดสิทธิของผู้ซื้อเมื่อสินค้าชำรุดบกพร่อง คือ 1. ให้ผู้ขายซ่อมสินค้า 2. ให้ผู้ขายเปลี่ยนสินค้า 3. ขอลดราคาสินค้า 4. เลิกสัญญา 5. เลื่อนชำระราคา ทั้งนี้ ไม่กระทบสิทธิที่จะเรียกค่าเสียหาย

4. กำหนดระยะเวลาสันนิษฐานว่าสินค้านั้นชำรุดบกพร่องในเวลาส่งมอบสินค้า นับจากวันส่งมอบ ดังนี้ สินค้าทั่วไป 6 เดือน รถจักรยานยนต์ 1 ปี รถยนต์ 2 ปี กำหนดสิทธิเด็ดขาดของผู้ซื้อที่จะให้ผู้ขายเปลี่ยนสินค้าที่ชำรุดบกพร่องถึงสาระสำคัญใน 14 วัน กรณีสินค้าทั่วไป และใน 60 วัน กรณีรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ และกำหนดให้ในระยะเวลาสันนิษฐาน หากไม่อยู่ในกรณีที่ต้องเปลี่ยนสินค้า ผู้ขายมีหน้าที่ซ่อมแซมสินค้าจนความชำรุดบกพร่องนั้นหมดสิ้นไป โดยผู้ซื้อไม่เสียค่าใช้จ่าย

5. กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาความชำรุดบกพร่องที่เป็นสาระสำคัญ ได้แก่ ประเภทและชนิดของสินค้า มูลค่าของสินค้า สภาพความชำรุดบกพร่องของสินค้าที่เกิดขึ้น ระยะเวลาการซ่อมแซมสินค้า ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมสินค้า และข้อพิจารณาอื่นตามที่เห็นสมควร

6. กำหนดกรณีผู้ขายไม่เปลี่ยนสินค้า ให้เลิกสัญญาและคืนราคาสินค้า หรือไม่ซ่อมแซม รวมทั้งไม่อาจซ่อมแซมได้ ผู้ซื้อมีสิทธิเปลี่ยนสินค้า ขอลดราคา หรือเลิกสัญญา สำหรับรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ ผู้ซื้อจะให้ผู้บุคคลภายนอกซ่อมแซมแทนแล้วให้ผู้ขายเสียค่าใช้จ่ายก็ได้ นอกจากนี้ กำหนดราคาและค่าเสียหายที่จะต้องจ่ายเมื่อเลิกสัญญา โดยให้คำนึงถึงดอกเบี้ย ค่าขาดประโยชน์ และค่าเสื่อมสภาพ

7. กำหนดกรณีสินค้าตามสัญญาเช่าซื้อ หรือสัญญาเช่าแบบลีสซิงซึ่งผู้ขายเป็นผู้นำสินค้าออกให้เช่าเอง ผู้เช่าซื้อหรือผู้เช่าแบบลีสซิงมีสิทธิเช่นเดียวกับผู้ซื้อ และกรณีการซื้อสินค้าโดยผ่านผู้ให้สินเชื่อให้ผู้รับสินเชื่อใช้สิทธิต่อผู้ขาย แต่ผู้ให้สินเชื่อมีหน้าที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้รับสินเชื่อ และหากผู้ขาย

ซ่อมแซมหรือเปลี่ยนสินค้าล่าช้ากว่าวันชำระหนี้ในแต่ละงวด ผู้เช่าซื้อ ผู้เช่าแบบลิสซิง หรือผู้รับสินเชื่อ มีสิทธิเลื่อนชำระหนี้จนกว่าจะได้รับสินค้าที่ปราศจากความชำรุดบกพร่อง กรณีมีการลดราคาสินค้า ก็ให้มีการคำนวณงวดผ่อนชำระใหม่ด้วย

8. กำหนดกรณีที่ผู้ขายจะไม่ต้องรับผิดชอบ คือ ผู้ซื้อหรือผู้น่าจะได้อยู่แล้วในเวลาซื้อขายว่ามีความชำรุดบกพร่อง หรือปรากฏเป็นที่ประจักษ์แล้วในเวลาส่งมอบ และกำหนดอายุความในการใช้สิทธิตามกฎหมายนี้ นับแต่วันที่ผู้ซื้อพบเห็นความชำรุดบกพร่อง หรือผู้ขายยอมรับที่จะซ่อมแซม เปลี่ยน หรือลดราคาสินค้า คือ 1 ปี สำหรับสินค้าทั่วไป และ 2 ปี สำหรับรถยนต์ รถมอเตอร์ไซด์ และสินค้าที่เป็นเครื่องยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องใช้อิเล็กทรอนิกส์

9. กำหนดบทเฉพาะกาลให้กฎหมายนี้บังคับใช้ย้อนหลังกับสัญญาต่าง ๆ เว้นแต่ในเรื่องการใช้บทสันนิษฐานในคดีหรือข้อพิพาทที่อยู่ระหว่างการพิจารณา และข้อตกลงในสัญญาเรื่องการเลิกสัญญาอายุความรับผิดชอบเกี่ยวกับความชำรุดบกพร่อง และการไม่ต้องรับผิดชอบเพื่อความชำรุดบกพร่องตามมาตรา 483 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ผู้ที่เกี่ยวข้อง

1. ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

- 1.1 สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
- 1.2 สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

2. ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยอ้อม

- 2.1 สำนักงานศาลยุติธรรม
- 2.2 สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
- 2.3 สภาองค์กรของผู้บริโภค
- 2.4 สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
- 2.5 สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย
- 2.6 สมาคมธุรกิจเช่าซื้อไทย
- 2.7 มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค

3. ผู้ที่เกี่ยวข้องทั่วไป

ประชาชน

ประเด็นเพื่อรับฟังความคิดเห็น

1. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการกำหนดคำนิยามที่ใช้ในพระราชบัญญัตินี้ให้เกิดความเข้าใจชัดเจนอันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิและหน้าที่ของบุคคล

2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการกำหนดสิทธิของผู้ซื้อ วิธีการใช้สิทธิและระยะเวลาการใช้สิทธิของผู้ซื้อ การดำเนินการของผู้ขายเมื่อผู้ซื้อใช้สิทธิเรียกร้อง การให้ผู้เช่าซื้อหรือผู้เช่าแบบลิสซิงมีสิทธิเช่นเดียวกับผู้ซื้อ เพื่อเรียกร้องให้ผู้ให้เช่าซื้อหรือผู้ให้เช่าแบบลิสซิงรับผิดชอบเพื่อความชำรุดบกพร่องของสินค้าเช่นเดียวกับผู้ขาย

3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการกำหนดให้สินค้าที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องนำพระราชบัญญัตินี้มาบังคับใช้ คือ สิ่งของที่ใช้แล้ว ยกเว้นสินค้าที่อยู่ในระยะเวลาสันนิษฐานความรับผิดชอบของผู้ขายตามพระราชบัญญัตินี้ สัตว์มีชีวิต สินค้าที่ได้จากการขายทอดตลาด สินค้าตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

4. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการกำหนดความรับผิดชอบของผู้ขายเมื่อมีความชำรุดบกพร่องของสินค้าทั่วไป หรือสินค้ารถยนต์และรถจักรยานยนต์ และเครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องใช้อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ที่เป็นเครื่องยนต์ ไม่ว่าผู้ขายจะรู้ถึงความชำรุดบกพร่องนั้นหรือไม่ก็ตาม

5. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการกำหนดให้พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับแก่สัญญาที่ได้ทำก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย เว้นแต่กรณีรูปแบบและระยะเวลาการใช้สิทธิเลิกสัญญาตามร่างมาตรา 41 อายุความตามร่างมาตรา 42 และบทสันนิษฐานตามร่างมาตรา 43

6. ท่านเห็นว่าปัจจุบันกระบวนการคุ้มครองผู้บริโภคกรณีสินค้ามีความชำรุดบกพร่องมีปัญหาในทางปฏิบัติอย่างไร และการเสนอร่างกฎหมายฉบับนี้จะสามารถแก้ไขปัญหามีอยู่ได้หรือไม่ เพียงใด

7. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)
